

SOALAN-SOALAN LAZIM / FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

EXIT AND ENTRY SYSTEM (EES) DAN CAJ PERKHIDMATAN (CaP)

1. Apakah objektif utama Caj Perkhidmatan (CaP) ini dilaksanakan?
What is the main objective of the implementation of CaP?

Objektif utama CaP adalah untuk menyelaraskan pengenaan caj ke atas orang ramai yang keluar dari atau masuk ke Negara Brunei Darussalam melalui udara dan laut yang telahpun berjalan pada masa ini. Dengan ini, Caj Tol Rasau/Sungai Teraban adalah dimansuhkan.

The main objective of CaP is to coordinate the imposition of charges which are currently implemented to those who exit and enter Brunei Darussalam by air and sea routes. The charges for Tol Rasau/Sungai Teraban will also be eliminated with the implementation of CaP.

2. Berapakah kadar caj yang dikenakan?
How much is the charge rate?

Kadar caj adalah sebanyak BND3.00 bagi setiap orang untuk satu hala perjalanan di setiap pos-pos kawalan darat. Contoh:

The charge rate is BN\$3.00 per person for every one-way travel at each land control posts. For instance:

Perkiraan Caj Perjalanan Satu Hala Bagi Seorang / <i>One-way travel charge calculation per person</i>				
Destinasi / <i>Destination</i>		Pos Kawalan Pertama/ <i>1st Control Post</i>	Pos Kawalan Kedua/ <i>2nd Control Post</i>	Jumlah Caj/ <i>Total Charges</i>
Dari/ <i>From</i>	Menuju/ <i>To</i>			
Miri	Limbang	Sungai Tujoh (BND3.00)	Kuala Lurah (BND 3.00)	BND6.00

3. Siapakah yang akan dikenakan caj?
Who will be subjected to pay the charge?

Caj akan dikenakan kepada kesemua warganegara termasuk warga Negara Brunei Darussalam yang melalui pos kawalan darat sama ada yang menggunakan kenderaan atau berjalan kaki.

The charge will be applied to every nationalities, including Brunei citizens, passing through all land control posts either by using vehicle or as pedestrians.

4. Siapakah yang akan diberikan pengecualian caj?
Who will be exempted from paying the charge?

**Pengecualian diberikan kepada kategori-kategori seperti berikut:
*The charge waiver is granted to the following categories:***

- a) Orang-orang yang berada di dalam kenderaan:
*Occupants of the following vehicle:***
- i. Kenderaan yang dimiliki oleh Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia atau Kerajaan daripada luar negara bagi kegunaan rasmi;
*a vehicle which belongs to the Government of His Majesty or of another country used for official purpose;***
 - ii. Kenderaan yang dimiliki oleh Angkatan Tentera Negara Brunei Darussalam di bawah *Royal Brunei Armed Forces Act (Chapter 149)* ;
*a vehicle which belongs to the military forces raised and maintained under the Royal Armed Forces Act (Chapter 149);***
 - iii. Kenderaan yang digunakan bagi tujuan bantuan kebakaran, ambulan dan polis;
*a vehicle when it is being used for firefighting, ambulance or police purposes;***
 - iv. Kenderaan yang digunakan bagi tujuan pengurusan jenazah.
*a vehicle when it is being used for the purpose of a funeral.***
- b) Pegawai-pegawai Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia dalam menjalankan tugas-tugas rasmi;
*Public officers in the execution of their duties;***
- c) Kanak-kanak yang berumur dua (2) tahun dan ke bawah;
*A child of the age of 2 years or below;***
- d) Pegawai dan kakitangan konsular yang dinyatakan di dalam *Article 1 in the First Schedule to the Consular Relations Act (Chapter 118)* dan ahli keluarganya.
*Consular officers and consular employees as defined in Article 1 in the First Schedule to the Consular Relations Act (Chapter 118) and members of their families.***
- e) Ejen diplomatik yang dinyatakan di dalam *Schedule to the Diplomatic Privileges (Vienna Convention) Act (Chapter 117)* |
*Diplomatic agent as defined in the Schedule to the Diplomatic Privileges (Vienna Convention) Act (Chapter 117)***

5. Adakah caj ini dikenakan di kesemua Pos Kawalan Kastam?
Is this charge being imposed on all customs control posts?

**Caj ini cuma dikenakan di pos-pos kawalan darat sahaja seperti berikut:
*The imposition of charge is specifically for land control posts, which are:***

- **Pos Kawalan Sungai Tujoh;**
- **Pos Kawalan Kuala Lurah;**
- **Kompleks Kawalan dan Pemeriksaan Ujong Jalan (KKPUJ); dan**
- **Pos Kawalan Labu.**

6. Adakah caj ini akan dikenakan di Terminal Feri Serasa?
Will this charge being imposed at Serasa Ferry Terminal?

Tidak. Caj ini tidak akan dikenakan di pos-pos kawalan laut dan udara. Walaubagaimanapun, caj yang dikenakan ke atas penumpang kenderaan laut dan udara yang berjalan pada masa ini masih dikekalkan.

No. This charges will not be imposed at sea ports and air ports. However, the existing charges imposed to passengers who are traveling via sea and air are still applicable.

7. Bagaimanakah cara untuk membuat permohonan keluar dari dan masuk ke Negara Brunei Darussalam melalui Pos Kawalan darat?
How to apply for exit from and entry into Brunei Darussalam via land control posts?

Orang ramai boleh membuat permohonan dengan mendaftar ke dalam Exit and Entry System (EES) yang boleh diakses melalui <https://login.bdnsw.gov.bn/ees>. Laman sesawang EES ini adalah lebih sesuai untuk diakses melalui *google chrome web browser*. Permohonan adalah sama seperti penggunaan *Vehicle Exit-Entry System (VES)* yang telah diperkenalkan oleh Jabatan Kastam dan Eksais Diraja sebelum ini, dengan beberapa pengemaskinian sistem yang telah dibuat. Pengemaskinian adalah termasuk proses pendaftaran akaun EES, melengkapkan maklumat orang-orang yang akan membuat perjalanan dan pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) secara dalam talian.

Application can be made through registration in the Exit and Entry System (EES) which can be accessed at <https://login.bdnsw.gov.bn/ees>. The best way to access this EES website is through google chrome web browser. The application is similar to the Vehicle Exit-Entry System (VES) with some new features which includes registration of EES account, application of person(s) who will be travelling and payment of CaP via online.

8. Bagaimanakah tatacara pendaftaran, permohonan dan pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) dibuat melalui *Exit and Entry System (EES)*?
What are the steps for registration, application and payment of Caj Perkhidmatan (CaP) in the Exit and Entry System?

**Tatacara pendaftaran, permohonan dan pembayaran melalui EES adalah seperti berikut:
*Below are the steps for registration, application and payment through the EES:***

No	Langkah / Steps	Tatacara / Procedure
1	Pastikan akaun email yang sah / <i>Email account must be valid</i>	<p>i. Kegunaan emel adalah untuk pengesahan penerimaan pendaftaran akaun EES. <i>This email will be used to receive confirmation of registration for EES account.</i></p> <p>ii. Emel ini juga adalah untuk menerima <i>One-Time Password</i> bagi mengaktifkan akaun EES, maklumat bagi pembayaran CaP dan Kod QR. <i>One-Time Password (OTP) to activate the EES account, details for payment of CaP and QR code will also be sent to this email.</i></p>
2	Daftar Akaun EES / <i>Registration of EES Account</i>	<p>i. Sila layari laman sesawang https://login.bdnsw.gov.bn/ees dan tekan punat "Daftar Sini"</p>

		<p><i>Please visit the website at https://login.bdns.gov.bn/ees and click at the "Register Here"</i></p> <p>ii. Masukkan alamat emel yang sah</p> <p><i>Enter a valid email address</i></p> <p>iii. Lengkapkan keterangan peribadi dengan betul. Kemudian tekan punat "Create Account" untuk proses penerimaan OTP melalui emel yang telah didaftarkan.</p> <p><i>Enter complete and accurate personal details. Then click on the "Create Account" to receive the OTP via the registered email account.</i></p> <p>iv. Masukkan OTP yang telah diterima ke halaman OTP yang dapat diakses dengan menekan pautan yang dihantar bersama OTP melalui emel yang telah didaftarkan.</p> <p><i>Enter the OTP received via email at the OTP page which can be accessed by clicking the link sent with the OTP through the registered email.</i></p> <p>v. Pendaftaran ini hanya dibuat untuk pengguna baru sahaja.</p> <p><i>Registration is mandatory for first-time user only</i></p> <p>vi. Pendaftaran ini hanya dapat dibuat oleh pemilik kenderaan atau pemandu atau mana-mana orang yang akan membuat perjalanan masuk/keluar Negara Brunei Darussalam.</p> <p><i>Registration can only be done by the owner of vehicle, the driver or anyone who will be entering/exiting Brunei Darussalam.</i></p>
3	<p>Lengkapkan Maklumat Perjalanan / <i>Travelling Details to be completed</i></p>	<p>i. Pemohon hendaklah memasukkan keterangan kenderaan yang akan digunakan dan juga maklumat orang-orang yang akan membuat perjalanan keluar atau masuk di pos kawalan darat.</p> <p><i>Applicant must enter details of the vehicle to be used for the trip and also details of the person(s) joining the trip.</i></p> <p>ii. Pemohon dapat memilih kaedah perjalanan menggunakan kenderaan ataupun pejalan kaki sama ada bagi perjalanan satu hala atau pulang balik di setiap pos kawalan darat.</p> <p><i>Applicant can choose the travelling mode with vehicle or as pedestrians and either for single trip or return trip at every land control post.</i></p>

4	<p>Pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) / Payment of Caj Perkhidmatan (CaP)</p>	<p>i. Pemohon boleh membuat pembayaran terus atau kemudian secara atas talian sama ada menggunakan kad kredit/debit, perkhidmatan bayaran bil melalui <i>online banking</i> atau melalui kaunter pembayaran bank.</p> <p><i>Applicant may pay the CaP immediately or at later stage via online by using either credit/debit card, online bill payment through bank account or via bank counter payment</i></p> <p>ii. Bagi pembayaran terus, pemohon untuk menekan butang "Pay Now" dan akan akan dibawa ke halaman ePay untuk membuat pembayaran secara atas talian dengan menggunakan kad.</p> <p><i>To make payment immediately, click the "Pay Now" button and applicant will be directed to the ePay page. Payment can be made online by using credit/debit card.</i></p> <p>iii. Jika pemohon berhasrat untuk menangguhkan pembayaran, hendaklah menekan butang "Pay Later". Pemohon akan menerima maklumat nombor rujukan Bil dan Nombor Rujukan EES melalui emel. Sila rujuk soalan nombor 13 bagi penerangan lanjut.</p> <p><i>To defer the payment, click the "Pay Later" Button. Applicant will receive the details of bill reference and EES registration number via email. Refer to question number 13 for further explanation.</i></p>
5	<p>Kod QR / QR Code</p>	<p>Kod QR hanya akan dikeluarkan dan dihantar melalui emel pemohon setelah pembayaran CaP telah dijelaskan. Kod QR dapat dimuat turun untuk disimpan ke dalam gadget.</p> <p><i>QR code will only be generated and sent to the applicant's email once payment is successful. The QR code can be downloaded and saved in the gadget.</i></p>
6	<p>Imbas Kod QR / Scan QR Code</p>	<p>Sila imbas kod QR semasa membuat perjalanan keluar masuk di pos kawalan darat.</p> <p><i>Please scan the QR code when travelling through the land control post.</i></p>

9. Apakah dokumen yang diperlukan untuk mendaftar dan membuat permohonan melalui *Exit and Entry System* (EES)?

What are the documents required for application through Exit and Entry System (EES)?

Untuk tujuan pendaftaran, pemohon hendaklah mempunyai akaun emel yang sah bagi menerima *One-Time Password* (OTP) untuk mengaktifkan akaun EES. Manakala bagi membuat permohonan ke dalam EES, hanya maklumat daripada dokumen-dokumen seperti senarai di bawah yang diperlukan tanpa perlu dimuatnaik ke dalam EES.

For registration, applicant will need to have a valid email account to receive the One-Time Password (OTP) for activation of EES account. While for application of EES, this will only require details of the documents listed below without the requirement to upload the documents in the EES.

Dokumen/ Documents	Kaedah Perjalanan/ Mode of Travelling	Menggunakan Kenderaan/ With Vehicle	Berjalan Kaki/ Pedestrians
Buku Pendaftaran Kenderaan atau <i>Blue Card</i> (Book) / <i>Vehicle Registration Book or Blue Card</i>		√	-
Insuran / <i>Insurance</i>		√	-
Pasport/ <i>Passport(s)</i>		√	√
Surat Kebenaran dari Pemilik Berdaftar kenderaan *jika pemilik tidak ikut bersama <i>Authorization Letter from the Registered Owner of Vehicle</i> *if vehicle owner is not joining the trip		*√	-

10. Adakah maklumat kenderaan yang diperlukan bagi permohonan perjalanan melalui EES sama seperti permohonan melalui *Vehicle Exit/Entry System* (VES)?

Are the vehicle details required for the travelling application in EES similar to the application in the VES?

Maklumat kenderaan yang diperlukan bagi permohonan perjalanan melalui EES adalah sama seperti yang dipohonkan melalui VES. Bagi kenderaan berdaftar di Negara Brunei Darussalam, nombor pendaftaran kenderaan, nombor enjin serta nombor rangka yang dimasukkan akan disahkan dengan maklumat kenderaan di bawah Sistem Pengangkutan Darat (SPD) dan seterusnya akan mengeluarkan maklumat pemilik kenderaan secara automatik. Bagi kenderaan yang mempunyai pendaftaran asing, pemohon hendaklah memasukkan kesemua maklumat kenderaan dengan betul.

The vehicle details required for the travelling application in the EES is similar to the application through VES. For Brunei Darussalam registered vehicle, the vehicle registration number, engine number and chassis number will be validated with the Land Transport System which will then autofill the details of vehicle owner. For foreign registered vehicle, all vehicle details must be entered with accurate information.

11. Adakah perlu bagi mereka yang dikecualikan pembayaran caj untuk mendapatkan Kod QR?
For those who are exempted from this charge, are they still required to generate the QR Code?

Ya, Kod QR masih diperlukan bagi pemohon yang dikecualikan daripada pembayaran CaP.

Yes, QR code is still required to be generated.

12. Bagaimana pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) dibuat?
How to make payment for CaP?

Pembayaran CaP dibuat secara atas talian dengan menggunakan kad kredit/debit atau perkhidmatan bayaran bil melalui *online banking* seurus selepas selesai membuat permohonan perjalanan melalui EES. Orang ramai juga boleh membuat pembayaran melalui kaunter pembayaran bank BIBD dengan memberikan rujukan bil yang telah diberikan.

CaP payment can be made via online by using credit/debit card or bill payment services through online banking immediately after completing a travel application in the EES. Alternatively, payment can also be made over bank counters at BIBD by referring the bill reference provided.

13. Apakah yang dimaksudkan dengan pilihan "Pay Later" yang dinyatakan di halaman pembayaran setelah selesai membuat permohonan perjalanan?
What is meant by the "Pay Later" option as provided in the payment page after completion of the travelling application?

"Pay Later" adalah satu kaedah untuk membenarkan pemohon bagi membuat pendaftaran dan permohonan perjalanan di dalam EES terlebih dahulu dengan pembayaran yang akan dijelaskan kemudian. Sebelum membuat perjalanan keluar dan masuk pos kawalan darat, pemohon yang belum membuat pembayaran CaP adalah digalakkan untuk membuat pembayaran atas talian terlebih dahulu untuk mendapatkan kod QR bagi tujuan pengimbasan di pos kawalan darat. Bagi yang menggunakan kaedah "Pay Later", pemohon akan menerima nombor rujukan Bil dan nombor bilangan rujukan EES melalui emel yang telah didaftarkan. Pembayaran dapat dibuat secara atas talian dengan menggunakan kad kredit/debit atau perkhidmatan pembayaran bil melalui *online banking*. Pemohon juga boleh membuat pembayaran melalui kaunter bank.

Untuk membuat pembayaran secara atas talian menggunakan kad kredit/debit, pemohon hendaklah log masuk ke dalam EES dan tekan punat "Get QR" dan memasukkan maklumat nombor rujukan bil dan nombor bilangan rujukan EES bagi meneruskan pembayaran CaP ke atas permohonan perjalanan yang telah didaftarkan awal. Setelah pembayaran dibuat, kod QR akan dijana dan akan dihantar melalui emel kepada pemohon.

Bagi pembayaran melalui perkhidmatan pembayaran bil melalui *online banking*, pemohon untuk log masuk ke dalam *online banking* pemohon. Seterusnya, pilih pembayaran kepada Jabatan Kastam & Eksais Diraja dan masukkan nombor bilangan bil dan juga jumlah bayaran CaP. Selesai membuat pembayaran, pemohon untuk log masuk semula ke EES dan tekan punat "Get QR". Masukkan nombor rujukan bil yang telah dibayar dan kod QR akan dijana dan juga akan dihantar melalui emel. Kaedah mendapatkan kod QR bagi pembayaran melalui kaunter bank juga adalah sama kecuali dengan perbezaan menyerahkan nombor rujukan bil kepada juruwang bank dan pembayaran secara manual di kaunter.

The "Pay Later" option allows the applicant to proceed with the registration and travelling application in the EES with deferred payment. Before travelling to the land control posts, applicant with unpaid EES application is advised to make CaP payment via online in order to get the QR code for scanning purpose at the control post.

Applicant who opt for the "Pay Later" will receive the bill reference number and EES reference number via registered email. Payment can be made via online by using credit/debit or bill payment services through online banking. Applicant can also make payment over bank counters.

For online mode of payment using credit/debit card, applicant to login at the EES and click the button "Get QR". Enter the bill and EES reference number to proceed with the payment of CaP for registered travelling application. After success payment, the QR code will be generated and sent to the applicant's registered email.

For bill payment services via online banking, applicant to login at the online banking and select payment to Royal Customs & Excise Department. Enter the bill reference number and the amount of CaP payment. After payment has been made, applicant to log in at the EES and click on the "Get QR" button. Enter the paid bill reference number. For success payment, the QR code will be generated and sent to the applicant's email. This same step to get the QR code also applied for payment over bank counters with the difference of handing out the bill reference number to the bank teller and manual payment at the counter.

14. Adakah pihak Jabatan Kastam dan Eksais Diraja (JKED) menerima pembayaran secara wang tunai?
Does Royal Customs and Excise Department (RCED) accept cash payments?

Pembayaran tunai di kaunter pos kawalan adalah tidak diterima. Jika pemohon berhasrat untuk membuat pembayaran secara tunai, ianya dapat dibuat melalui kaunter pembayaran di bank BIBD.

Cash payment at the control post is not accepted. If the applicant wishes to make cash payment, they may do so at the bank counter of BIBD.

15. Bagaimana pembayaran dibuat sekiranya sistem tidak berfungsi atau *down*?
How will the payment be made when the system is down?

Jabatan Kastam dan Eksais Diraja akan memaklumkan kepada orang ramai dari masa ke masa mengenai kaedah pembayaran yang dibenarkan ketika situasi sistem tidak berfungsi. Bagi mana-mana orang yang mempunyai masalah pendaftaran, permohonan atau pembayaran, hendaklah melaporkan kepada Kaunter Perkhidmatan Pelanggan di talian 2382361 atau 8323741 semasa waktu pejabat atau *hotline* Pos-Pos Kawalan JKED semasa waktu operasi. Pegawai-pegawai JKED akan memberikan nasihat lanjut mengenainya. Orang ramai adalah dinasihatkan untuk membuat permohonan Pas Perjalanan dan pembayaran secara atas talian lebih awal sebelum membuat perjalanan.

Royal Customs and Excise Department will notify public on types of payment methods that can be used in the event of system downtime. Any person who experience difficulties during registration, application or payment of CaP, please report to Customer Services Counter at 2382361 or 8323741 during office hours or hotline at Customs Control Posts during operation hours. RCED officers will advise accordingly. The public is reminded to do both traveling pass application and payment online in advance before travelling.

Pos-Pos Kawalan Darat Control Posts	Hotline (waktu peroperasian pos kawalan darat)
Pos Kawalan Sungai Tujoh, Belait	7299 612
Pos Kawalan Kuala Lurah, Brunei dan Muara	7299 632
Kompleks Kawalan dan Pemeriksaan Ujong Jalan, Temburong	7299 604

16. Adakah kiosk akan disediakan di setiap pos kawalan untuk membantu orang ramai dengan penggunaan *Exit and Entry System* (EES)?

Will kiosk be set up at each control post to assist people on the usage of Exit and Entry System (EES)?

Ya, kiosk akan disediakan di setiap pos kawalan darat untuk membantu orang ramai bagi penggunaan *Exit and Entry System* (EES). Orang ramai juga boleh datang ke Kaunter Perkhidmatan Pelanggan di Ibu Pejabat, Jabatan Kastam dan Eksais Diraja semasa waktu pejabat bagi mendapatkan sebarang bantuan ke atas penggunaan *Exit and Entry System* (EES).

Yes, a dedicated kiosk will be provided at each land control post to assist the public with the Exit and Entry System (EES). Public may also visit the Customer Service Counter at the Royal Customs & Excise Department Headquarters during working hours should they need assistance with the Exit and Entry System (EES).

17. Adakah cara pendaftaran lain selain menggunakan emel? Memandangkan tidak semua orang contohnya warga emas yang tahu dan pandai menggunakan emel.

Is there another way to register the system besides using an email? Especially considering that, most senior citizens do not have or use an email address.

Proses pendaftaran memerlukan seseorang itu mempunyai akaun emel yang sah bagi penerimaan *One-Time-Password* (OTP) yang akan digunakan untuk mengaktifkan akaun di dalam *Exit and Entry System* (EES) dan seterusnya membuat permohonan perjalanan, pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) serta kod QR. Orang ramai adalah dinasihatkan untuk membuat akaun emel jika belum mempunyai sebarang emel. Bagi yang tidak tahu menggunakan emel, dinasihatkan untuk meminta bantuan daripada ahli keluarga lain.

Registration process requires a valid email account to enable user receiving One-Time-Password (OTP). The OTP will be used to activate the Exit and Entry System (EES) account in order to proceed with the traveling application, payment of CaP and to get the QR code. It is advised to create an email account if you have no email account yet. For those who are not well-versed in email usage, it is advisable to seek assistance from any family members.

18. Adakah setiap penumpang dalam kenderaan perlu mendaftar ke dalam sistem sebelum membuat perjalanan keluar dari atau masuk ke Negara Brunei Darussalam? atau permohonan perjalanan dan pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) boleh diwakilkan dan dibuat oleh pemandu kenderaan?

Does every passenger in the vehicle has to register before travelling to or from Brunei Darussalam? or can the application for travelling and CaP payment made by the driver of the vehicle as the focal person?

Setiap penumpang termasuk pemandu bagi sesebuah kenderaan yang akan membuat perjalanan keluar dari atau masuk ke Negara Brunei Darussalam hendaklah disenaraikan semasa membuat permohonan perjalanan. Bagi permohonan ini, ianya boleh dibuat oleh mana-mana pemohon berdaftar yang ikut serta di dalam perjalanan asalkan mempunyai maklumat lengkap mengenai orang dan kenderaan yang akan membuat perjalanan. Pembayaran Caj Perkhidmatan (CaP) akan dipertanggungjawabkan ke atas Pemohon Berdaftar dan pemohon tersebut hendaklah membuat pembayaran bagi pihak kesemua orang yang telah dimasukkan di dalam permohonan perjalanan.

Every passenger including the driver of the vehicle intending to exit/enter Brunei Darussalam will need to be listed in the travelling application. The application can be made by any registered user who must be traveling together, provided that complete details of person(s) and vehicle are available. The registered user is responsible to make payment on behalf of all the persons listed in the travelling application.

19. Bolehkah pembayaran dibuat secara sekaligus jika sekiranya perjalanan berulang-ulang?
Can the payment be made in lump sum for repeated travels?

Ya. Walaubagaimanapun, orang ramai adalah dinasihati untuk membuat perancangan bagi perjalanan berulang-ulang ini dengan teliti agar tidak berlaku sebarang penahanan di pos kawalan darat.

Yes, public are advised to plan well for repeated travels to avoid any detention at the land control posts.

20. Sekiranya pemohon telah tersalah daftar dan membuat pembayaran lebih daripada jumlah yang sebenarnya membuat perjalanan, adakah pembayaran tersebut dapat dipohonkan bayaran balik?
For the case of error of overpayment, can the public request for a refund?

Tiada bayaran balik akan diberikan. Sebelum membuat pendaftaran dan pembayaran, pemohon dinasihatkan untuk memastikan jumlah orang yang akan membuat perjalanan adalah betul dan memasukkan jumlah pembayaran seperti yang tertera di dalam Ringkasan Perjalanan.

No refund will be given. Applicant must ensure that the total number of travelers is correct and enter the exact amount to be paid as stated in the Travelling Pass Application.

21. Sekiranya terdapat masalah sistem yang membuatkan pemohon terlebih bayar daripada jumlah yang sebenarnya, adakah pembayaran tersebut dapat dipohonkan bayaran balik?
For the case of there is a system error causing an overpayment, can the public request for a refund?

Pemohon boleh menghadapkan permohonan bayaran balik kepada Pengawal Kastam dan Eksais Diraja dengan mematuhi syarat-syarat berikut:

- (i) Permohonan hendaklah dihadapkan dalam tempoh satu (1) tahun selepas pembayaran dibuat;**
- (ii) Hendaklah menyertakan dokumen-dokumen sokongan seperti kad pengenalan pemohon, maklumat pembayaran, maklumat mengenai masalah sistem yang dihadapi dan sebagainya; dan**
- (iii) Kebenaran adalah tertakluk kepada penilaian dan kebenaran Pengawal kastam dan Eksais Diraja.**

Refund can be claimed by submitting request to Controller of Customs and Excise and fulfil the requirements as follows:

- (i) Claim is made within one (1) year after the erroneous payment is made;***
- (ii) Attached supporting documents such as Applicant's Identity Card (ID), payment information, system down information etc; and***
- (iii) Approval for refund will be given when it is proved to Controller of Customs and Excise's satisfaction that any money has been erroneously paid.***

22. Adakah kod QR bagi *Vehicle Exit/Entry System (VES)* dan *Exit and Entry System (EES)* ini sama?
Is the QR Code for the Vehicle Exit/Entry System (VES) similar to the Exit and Entry System (EES)?

Kod QR yang sebelum ini digunakan untuk VES tidak dapat digunakan lagi bagi tujuan perjalanan keluar dari dan masuk ke Negara Brunei Darussalam. Ianya digantikan dengan kod QR bagi *Exit and Entry System (EES)*. Orang ramai yang belum mempunyai kod QR bagi *Exit and Entry System (EES)* adalah dinasihatkan untuk mendapatkannya sebelum membuat perjalanan.

The QR code for VES is no longer applicable for exit from and entry into Brunei Darussalam. It is replaced with the QR code for Exit and Entry System (EES). Public are advised to apply in the Exit and Entry System (EES) in order to get the new QR code.

23. Adakah kod QR diperlukan setiap kali hendak keluar dan masuk Negara Brunei Darussalam melalui pos kawalan darat?

Does the QR Code have to be generated every time prior to exit or entry Brunei Darussalam?

Ya, kod QR adalah diperlukan setiap kali hendak keluar atau masuk Negara Brunei Darussalam. Kod QR hanya dapat digunakan sekali sahaja, tertakluk semasa membuat pilihan jenis perjalanan iaitu perjalanan satu hala (sama ada untuk keluar atau masuk Negara Brunei Darussalam) atau pulang balik (perjalanan lengkap untuk keluar dan masuk Negara Brunei Darussalam). Bagi kenderaan yang berdaftar di Negara Brunei Darussalam, tempoh sahlaku kod QR adalah tertakluk kepada tarikh mansuh lesen kenderaan. Manakala bagi kenderaan yang berdaftar asing, tempoh sahlaku adalah selama tiga bulan dari tarikh pendaftaran Pas Perjalanan ataupun tarikh mansuh lesen kenderaan jika tarikh tersebut kurang daripada tiga bulan dari tarikh pendaftaran Pas Perjalanan.

Yes, the QR Code must be generated prior to exit or entry Brunei Darussalam. The QR Code can only be used once, depending on the selection of type of travelling either one way (whether for exit or entry Brunei Darussalam only) or round trip (both exit and entry Brunei Darussalam). For Brunei-registered vehicle, the validity of the QR code will depends on the vehicle license expiry date. For foreign-registered vehicle, the QR code will only be valid for three months from the date of registration of Travelling Pass or the vehicle license expiry date if the date is less than three months from the registration date of the Travelling Pass.

24. Adakah Kod QR dapat digunakan berulang kali?

Can the QR code be used multiple times?

Kekerapan penggunaan kod QR yang dibenarkan adalah tertakluk kepada jenis perjalanan yang telah didaftarkan dan jumlah pos kawalan yang dipilih semasa permohonan perjalanan. Jika pemohon telah memilih jenis perjalanan bagi "Satu Hala" di satu pos kawalan darat, Kod QR yang akan dijana hanya akan membenarkan pengimbasan satu (1) kali sahaja. Setelah kod QR tersebut diimbas di pos kawalan darat, ianya tidak akan dapat digunakan lagi bagi perjalanan seterusnya.

The frequency on utilization of QR code depends on the selection of the type of travelling and the number of control posts chosen during the travelling application. If an applicant has selected the type of travelling for "One Way" at one control post, the QR code generated will only allow for one (1) time scanning only. After the QR code is scanned control post, it will not be valid for the next trip.

Sebagai contoh: / *For example:*

Jenis Perjalanan / <i>Type of Travelling</i>	Pos Kawalan Yang Dipilih / <i>Control Post Selected</i>	Jumlah Penggunaan Kod QR Yang Dibenarkan / <i>Frequency of QR Code Utilization</i>
Satu Hala / <i>One way</i>	Sungai Tujoh	1
Satu Hala / <i>One way</i>	Kuala Lurah dan/ <i>and</i> Ujong Jalan	2
Pulang Balik / <i>Round Trip</i>	Labu	2
Pulang Balik / <i>Round Trip</i>	Ujong Jalan dan/ <i>and</i> Labu	4

25. Bolehkah Kod QR digunakan di pos kawalan yang berbeza dengan pos kawalan yang didaftarkan di dalam EES?

Can the QR code be used at a different control post with the one registered in EES?

Ya, walaubagaimanapun penggunaan Kod QR berkenaan hanya boleh digunakan bagi jumlah perjalanan yang sama dengan yang dipohonkan awal. Sebarang tambahan perjalanan hendaklah dipohonkan semula.

Yes, however the usage of existing QR code will only applicable for the same frequency of QR code to be used as registered earlier. Any additional travel must be applied.

Sebagai contoh: / *For example:*

Jenis Perjalanan / <i>Type of Travelling</i>	Pos Kawalan Yang Dipilih di dalam EES / <i>Control Post Selected in EES</i>	Jumlah Penggunaan Kod QR Yang Dibenarkan / <i>Frequency of QR Code Utilization</i>	Pos Kawalan Yang Dilalui / <i>Control Post being used</i>	Tambahan Kod QR diperlukan / <i>Additional QR Code Required</i>
Satu Hala / <i>One way</i>	Sungai Tujoh	1	Kuala Lurah	Tidak / No
Satu Hala / <i>One way</i>	Kuala Lurah dan/ <i>and</i> Ujong Jalan	2	Kuala Lurah, Ujong Jalan dan/ <i>and</i> Labu	Ya / Yes

Bagi mengelakkan perjalanan biskita tergendala, pemohon adalah digalakkan untuk membuat rancangan perjalanan dengan lebih awal dan teratur dan hendaklah memastikan pos-pos kawalan yang akan dilalui dan orang-orang yang mengikuti perjalanan keluar/masuk pos kawalan darat adalah sama seperti yang telah didaftarkan semasa membuat permohonan perjalanan. Jika

terdapat perubahan kepada pos-pos kawalan yang dilalui dan jumlah atau maklumat mengenai orang yang akan membuat perjalanan, pemohon hendaklah membuat permohonan perjalanan yang baru dan juga mendapatkan kod QR yang baru.

To prevent any difficulties during your travel, applicants are encouraged to plan their travel earlier and wisely, and are reminded to ensure the control post will be used and person(s) joining the trip must be the control post and the same person(s) whose details were registered for the travelling application. If there is any changes to the control post and person(s) who will be travelling, applicant must apply for new travelling application and also get new QR code.

26. Apakah kesan pelaksanaan Caj Perkhidmatan (CaP) ini?
What are the implications of implementing the charges (CaP)?

Implikasi pelaksanaan caj ini akan menyebabkan orang ramai untuk membayar sejumlah wang sebelum keluar dan memasuki negara ini.

The obvious implication is that now people will start paying a fee for every exit and entry into Brunei Darussalam through land control posts. This practice is not new in the country and as aforementioned, similar charges have previously been imposed on those travelling both by air or sea and by the same token, other neighboring countries have also done the same.

27. Adakah bayaran seperti ini dikenakan kepada orang ramai yang keluar dari atau masuk ke Negara Brunei Darussalam melalui udara dan laut?

Do the same charges will be imposed to any person who exit or enter Brunei Darussalam thorough air or sea route?

Praktis ini adalah adalah bukan baru di negara ini memandangkan caj serupa juga telah dikenakan bagi yang melalui jalan udara dan laut. Begitu juga di negara-negara jiran yang lain seperti Malaysia dan Singapura, caj seumpama ini telahpun dilaksanakan beberapa tahun sebelumnya yang tertakluk kepada caj atau kadar bayaran yang telah ditetapkan oleh negara-negara tersebut.

This practice is not new in the country and as aforementioned, similar charges have previously been imposed on those travelling both by air or sea and by the same token, other neighboring countries have also done the same.

Kadar bagi caj yang melalui jalan udara dan laut di Negara ini bolehlah dirujuk seperti di bawah / Charge rates via air and sea routes in this country can be referred as below:-

CAJ PERKHIDMATAN BAGI ORANG RAMAI YANG KELUAR NEGARA MELALUI JALAN UDARA DAN LAUT DI NEGARA BRUNEI DARUSSALAM / SERVICE CHARGES FOR PUBLIC WHO ARE TRAVELLING VIA AIR AND SEA ROUTES IN NEGARA BRUNEI DARUSSALAM					
Jenis Caj / Charge Type	Laluan / Route	Kadar / Rate		Tarikh Dilaksanakan / Date of Commencement	Pengendali / Operator
Penumpang / Passenger	Lapangan Terbang Antarabangsa Brunei / Brunei International Airport (LTAB)	BND12.00 (ke negara-negara ASEAN / to ASEAN countries)		1 Mei 1999	Jabatan Penerbangan Awam / Department of Civil Aviation
		BND15.00 (selain negara-negara ASEAN / to countries other than ASEAN)			
Penumpang / Passenger	Terminal Penumpang Feri Serasa / Serasa Ferry Terminal	BND2.00		2002	Autoriti Maritim dan Pelabuhan Brunei Darussalam / Maritime and Ports Authority of Brunei Darussalam (MPABD)
Penumpang & Kenderaan / Passenger & Vehicle	Feri Kenderaan Serasa / Serasa Vehicle Ferry	BND2 (setiap pemandu atau penumpang / every driver or passenger)	BND1 (motosikal / motorcycle)	2008	
			BND3 (kereta / car or MPV or SUV)		
			BND10 (van komersil / commercial van)		

28. Apa akan terjadi sekiranya caj ini tidak dibayar?

What will happened when this charge is not paid?

Jika didapati gagal untuk membuat pembayaran sebelum keluar / memasuki Negara Brunei Darussalam, orang tersebut akan diarahkan untuk membuat permohonan dan pembayaran melalui dalam talian (*online*) sebelum merentas sempadan.

Jika orang tersebut masih gagal membuat pembayaran sebelum memasuki atau keluar dari Negara Brunei Darussalam, ianya adalah menjadi satu kesalahan di bawah Bab 6 (3), Perintah Bayaran Keluar dan Bayaran Masuk 2020 dan jika sabit kesalahan akan dikenakan denda tidak melebihi BND1,000, penjara tidak melebihi tempoh 3 bulan atau kedua-duanya sekali.

Pengawal Kastam dan Eksais Diraja atau Pegawai Kastam boleh menghalang orang tersebut daripada keluar / memasuki Negara Brunei Darussalam sepertimana di bawah Bab 12, Perintah Bayaran keluar dan Masuk 2020.

In the event where there is failure to make CaP payment prior to exit/entry Brunei Darussalam, the person will be requested to do the application and make payment via online before allowed to proceed with the trip.

If the person refuses to cooperate with the instruction to do the application and payment, the person is guilty of an offence under section 6(3), Exit and Entry Charges Order 2020 and liable on conviction to a fine not exceeding BND1,000, imprisonment for a term of exceeding 3 months or both.

Controller of Royal Customs and Excise or Officer of Customs may prohibit the person from leaving or enter Brunei Darussalam as satted under Section 12, Exit and Entry Charges Order 2020.

29. Adakah tindakan undang-undang akan diambil sekiranya terdapat ketidakpatuhan?

Will legal actions be taken in the event of non-compliance?

Jika didapati terdapat maklumat yang tidak betul daripada kod QR yang telah diimbas, orang tersebut akan diarahkan untuk membuat permohonan dan pembayaran melalui dalam talian sebelum merentas sempadan.

Denda kompaun juga akan dikenakan bagi mana-mana kesalahan di bawah Perintah tersebut yang tidak melebihi BND500 sepertimana yang diperuntukkan di bawah Bab 16 Perintah Bayaran Keluar dan Bayaran Masuk 2020.

Bagi kesalahan memberikan maklumat palsu, adalah menjadi satu kesalahan di bawah Bab 13 Perintah Bayaran Keluar dan Bayaran Masuk 2020 dan jika sabit kesalahan akan dikenakan denda tidak melebihi BND8,000, penjara tidak melebihi tempoh satu (1) tahun atau kedua-duanya sekali.

Ianya juga menjadi kesalahan di bawah Bab 14, Perintah Bayaran Keluar dan Bayaran Masuk 2020 bagi yang enggan memberikan kerjasama dengan pegawai-pegawai kastam di dalam menjalankan tugasnya, jika sabit kesalahan boleh dikenakan denda sebanyak tidak melebihi BND16,000, penjara tidak melebihi tempoh 9 bulan atau kedua-duanya sekali.

In the event where there are inaccurate details from the scanned QR code, the person will be requested to do the application and make payment via online before allowed to proceed with the trip.

Compounding of not exceeding BND500 will be imposed to any offence against this Order as stated under Section 16, Exit and Entry Charges Order 2020.

For offences of giving false or misleading information, a person is guilty of an offence under section 13, Exit and Entry Charges Order 2020 and liable on conviction to a fine not exceeding BND8,000, imprisonment for a term not exceeding one year or both.

It is also an offence under section 14, Exit and Entry Charges Order 2020 if a person is not giving a cooperation to customs officers in the performance and execution of his duty and if found guilty, is liable on conviction to a fine not exceeding BND16,000, imprisonment for a term not exceeding 9 months or both.

30. Dengan pelaksanaan caj ini mulai 1 Ogos 2020, adakah ini bermakna orang ramai adalah dibenarkan untuk keluar negara mulai tarikh tersebut?

With the implementation of this charge starting 1st August 2020, will this meant that public are now allowed to exit country starting that date?

Tegahan bagi seluruh rakyat dan penduduk Negara Brunei Darussalam untuk keluar negara adalah masih dikekalkan sepertimana jua nasihat Kementerian Kesihatan sebelum ini.

Walaubagaimanapun, bagi orang ramai yang diberikan kebenaran daripada Jabatan Perdana Menteri bagi membuat perjalanan keluar negara, maka Caj Perkhidmata pada kadar BND3.00 seorang bagi setiap satu hala perjalanan adalah dikenakan mulai pada 1hb Ogos 2020 kecuali bagi kategori-kategori orang disenaraikan di dalam Jadual Pengecualian.

The prohibition for the citizens and residents of Brunei Darussalam to leave the country is still maintained as advised by the Ministry of Health.

However, for the public who intend to leave this country and has obtained clearance from the Prime Minister's Office, the charge of BND3.00 per person for each one-way trip will be imposed starting 1st August 2020 with the exceptions to the categories of persons listed in the Exemption Schedule.